

Dobo svojega reformatorskega delovanja do 1557 je označil Trubar v knjigi „Tiga noviga testamenta ena dolga predguor . . . M.D.LVII., in sicer v „kratki predgovori“ s sledečimi besedami: „Jeft fem v leto Predguor inu potle vto kratko Postillo inu poprei vta dua Catechisma vse te potrebne inu nuzne Nauuke inu Troshte postauil, katere fem per vas vtim Slouenskim Jefiku Sedemnaist leit poredu inu potle vtim Nemshkim Jefiku deffet leit per Vuzhenih ludeh pridigal“ (t. j. 1530—1547 na Slovenskem in 1547—1557 na Virtemberškem).

Otroci.

Črtica. Spisal Janko Rozman.

a pragu majhne, pritlične hiše, ki stoji v naši ulici, se gnete trojica otrok. Minica je hči kruljavega črevljarja, ki stanuje v tej hiši, Anica in njen bratec Francelj pa sta pisarjeva iz sosednje hiše. Igrajo gospoda in gospo. Anica je mama, Francelj, čeprav nosi še dekličja krilca, — ata, Minica pa je kuharica. Iz vseh kotov so znesli skupaj razne skledice, lončke, kozarec vode, treske, kos kruha in jabolko.

Ata je zelo nemiren gospod. Sedaj vleče svoj črevelj z noge ali privzdiguje krilo, sedaj zopet mu je nosek na poti. Za ženska opravila se ne briga. Mama ga venomer ošteva, toda on se ne zmeni za njeno jezo, kvečjemu ji pokaže jezik. Navadno pa zre mirno s svojimi višnjevimi očmi po ulici in zdi se, kakor da bi se dolgočasil.

Kaj pa je tam? Sredi ceste je zagledal pisan papirček, ki ga zelo mika. Tako je lep in sveti se. Vstane in hoče ponj. Mama pa se zelo boji za ata in ne pusti samega nikamor. Ko zapazi njegovo namero, ga krepko prime okrog pasu in posadi nazaj na prag. Pa o joj! Njegovo golo telesce je v neposredni dotiki s kamenitim pragom in ata pretrese mraz. Nakremži obraz in zaihti. Ali kmalu se umiri in izraz njegovega obraza kaže, kakor bi imel o vseh ženskah že svoje trdno prepričanje, kakor bi hotel reči: Pustimo jih; ž njimi ni dobro imeti opravka. Solnce posije na njegov blede in

prozorni obrazek in v očeh se mu zaiskrita dve debeli solzi. Mama odtrga od velikega kosa košček kruha in ga zamaši atu v usta. „Le tiho in pri miru“ — mu zapove in požuga s prstkom. S tem je ata zadovoljen. Usta ima polna kruha, okrogla ličeca in mala šobica se počasno pregibljejo. Radovedno zre po ulici goriindoli.

Mama in kuharica pripravljata kosilo. V skledice sta dejali kruhovih drobtin in orjavelih jabolčnih koščkov. Kuharica zalije vse to z vodo in postavi skledice na kupček tresek, ki predstavljajo ognjišče. Mama, ki ima melanholske oči, hoče predstavljati visoko gospo. Sedaj ji ni všeč beli prepasnik, ki ima spodaj ob robu veliko luknjo, popravlja ga in gladi, sedaj si uravnava črne, kuštrave lase. Sploh pa malo dela, drobno in ošabno hodi in zapoveduje z afektiranim glasom.

„Tako se pa že ne gremo“ — zagrozi kuharici, ki je vzela iz lončka košček jabolka. „Tako pa že ne — ti vse sama poješ!“

„No, pa ne, pa ne“ — odvrne kuharica in položi košček, ki ga je imela že v ustih, nazaj v lonček.

Gospoda je zopet mirna in igra se nadaljuje tako resno, kakor bi šlo za najvažnejše probleme. Malobrižni ata si je potisnil prst v usta in ga vleče kot stari očka dehtečo havano. Toda nesreča! Treske se razdero in lončki ter skledice se prevrnejo po pragu. Vse kosilo je razlito. O joj! Mama in kuharica sta odskočili in žalostno zreta na to nesrečo.

„Oh ti nerodnica!“ — se huduje mama in živahno krili z rokama. Zelo je huda. „Kar spodila te bom, če boš tako nerodna“ — reče samozavestna, pritrjevaje z glavo.

„Hi, hi, hi!“ — se smeje ata in ploska z ročicama.

Razlita voda se razceja po pragu in teče pod atova okrogla bedrca, toda on se za take malenkosti ne zmeni.

Kuharica, ki ima krevljasti nogi in z oljem namazane lase, da se svetijo na solncu, stoji široko, poprijema v veliki zadregi za svojo malo kitico las, ki štrli kvišku kakor mišji repek, in molči. V svesti si je, da je ona sama kriva te nerodnosti, pa vendar se ji vidi, kako nerada prenaša trde besede svoje gospodinje. Naenkrat pa jo obide pogum.

„To je naša hiša; le izgubita se proč, vesta!“

„To pa že ne, to pa že ne! Kruh sem pa jaz dala“ — odvrne mama, kimaje z glavo. „Ne gremo ne!“

To je kuharici preveč. Hipno prime gospo za razmršene lase, gospa pa obere kuharičin repek sredi glave, in boj se vname, kakor

da se podirajo gore. Nobena noče odnehati. Obrazi so rdeči in čuti je le globoko sopenje. Ako je pa bolečina na eni ali drugi strani le prehuda, se začuje kratek vik. Ata se je izprva krohotal, da se mu je tresel podbradek, pa nenadno mu šine nekaj v glavo in kobaca k jarku onkraj ceste. Težko in nerodno se pripogne, zagradi peščico peska in ga zaluči kot veren soprog in varuh svoje žene proti drzni kuharici. Toda mama se slučajno nerodno obrne in večji del peska prileti njej v obraz. Nastane krik, kakor da se podira svet.

V tem hipu priteče po ulici velik, črn pes. Ata ga ugleda in strah mu šine po vseh udih. Ves iz sebe obstane in zre debelo.

„Kuža, kuža!“ — zavpije na vse grlo. Kot bi trenil, izginejo vsi trije, zasopljeni in rdečih lic, v črevljarjevo hišo. Pes teče mimo, ne meneč se za važne zadeve, ki so se ravnokar tu vršile.

Pred hišo je vse mirno. Na pragu leže prevrnjene skledice in lončki, rjavi jabolčni kosci in drobtine, voda curlja po kamenu v jarek.

Ata pomoli bojazljivo svojo glavico izza vežnih vrat in debelo gleda na ulico goriindoli.

„Ni ga več!“ — zavpije v vežo važno. Vsi trije pridejo, oziraje se radovedno na vse strani, zopet na ulico.

„Od konca!“ — reče kuharica.

„Pa lepo!“ — pristavi mama.

In igra se nadaljuje.

V tvojih očeh . . .

V tvojih očeh, Valerija,
življenje zakopano
s koraki neodstopnimi
beži za mano . . .

In ustne tvoje vele
še koprniyo,
kot rože nerazcvele
na njih poljubi spijo.

Ne dramti teh poljubov
pohotna želja —
ne kali jim veselja
z rokami drznimi . . .

Ne sanjaj o ljubezni —
pozabi hrepenenje —
ah, živi to življenje
naprej, Valerija! . . .

Griša.

